

Informatiebericht SUA

Van IND / SUA
Auteur(s) 10.2.e
Telefoonnummer 10.2.e

Nummer & Titel IB 2021/87 Besluit en Vertrekmoratorium Tigray en etnisch Tigreeërs.

Kenmerk (digijust)
Hoofdtak Asiel
InformIND Thema Asiel, landenpagina, Ethiopië, besluit- en vertrekmoratorium

Relatie met
Geldig vanaf 12 juli 2021
Geldig tot en met 12-januari-2022

1. Aanleiding

Dit Informatiebericht gaat over de instelling van een besluit- en vertrekmoratorium ten aanzien van vreemdelingen die voorafgaand aan hun vertrek uit Ethiopië hun normale woon-of verblijfplaats¹ hadden in de regio Tigray en vreemdelingen die behoren tot de groep etnisch Tigreeërs afkomstig uit overige gebieden in Ethiopië.

Zie voor algemene informatie aangaande een besluit- en vertrekmoratorium de Vreemdelingencirculaire C3.

2. Inhoud/Toelichting

Aanleiding en verwachting

Per brief van 29 juni j.l. heeft de Staatssecretaris aan de Tweede Kamer laten weten dat een besluit- en vertrekmoratorium wordt afgekondigd voor de in paragraaf 1 genoemde groepen voor de duur van 6 maanden. De reden hiertoe is de gewapende strijd die in november 2020 is uitgebroken in Tigray en die nog altijd voortduurt en het feit dat in het hele land de etnische spanningen zijn toegenomen waardoor met name etnisch Tigreeërs een verhoogd risico lijken te lopen. Door beperkte toegang tot de regio en het gebrek aan communicatiemogelijkheden ontbreekt actuele, eenduidige en volledige informatie omtrent de schaal en aard van de gewelddadigheden, en de impact hiervan op de burgerbevolking. Bovendien is het onduidelijk hoe de veiligheidssituatie zich verder zal ontwikkelen. Hierdoor kan momenteel niet worden beoordeeld welke risico's er voor bovengenoemde groepen bestaan bij terugkeer.

Aan Buitenlandse zaken is eind mei jl. opdracht gegeven een aanvullend ambtsbericht over de regio Tigray en de positie van Tigreeërs op te stellen. Als het aanvullend ambtsbericht gereed is, naar verwachting kort na de zomer van 2021, zal worden bezien wat de gevolgen hiervan zijn voor het landgebonden beleid.

Gevolgen beslistermijnen

Instelling van een besluitmoratorium betekent voor de betreffende vreemdelingen dat de wettelijke beslistermijn van lopende asielaanvragen, en van asielaanvragen

¹ Bij het bepalen van de normale woon-of verblijfplaats wordt gekeken naar de duur van het verblijf (in beginsel minimaal 6 maanden) en de omstandigheden van dit verblijf en of deze naar lokale maatstaven 'normaal' waren. Indien iemand bijvoorbeeld om gegronde redenen ondergedoken heeft gezeten is dit verblijf niet als normaal aan te merken. Zie bijvoorbeeld de uitspraken: [AbRS 18 september 2012](#), ([ECLI:NL:RVS:2012:357](#)) en [AbRS 21 maart 2011](#), ([ECLI:NL:RVS:2011:BP9272](#)).

die tijdens het moratorium worden ingediend, worden verlengd met een jaar, tot maximaal 21 maanden conform artikel 43 van de Vreemdelingenwet 2000.

Ook in zaken waarin de wettelijke beslistermijn van 6 dan wel (na verlenging met 9 maanden) 15 maanden al is verstreken, geldt het besluit- en vertrekmoratorium.

Het moratorium leidt er echter niet toe dat de maximale wettelijke termijn van 21 maanden kan worden overschreden.

De verlenging van de beslistermijn vloeit rechtstreeks voort uit het Besluit tot instelling van het besluit- en vertrekmoratorium. Dat laat onverlet dat de vreemdeling wel per brief moet worden geïnformeerd omtrent de omstandigheid dat zijn zaak onder het besluit- en vertrekmoratorium valt en dat zijn beslistermijn wordt verlengd.

Gevolgen vertrek

Uitgeprocedeerde Ethiopische asielzoekers die behoren tot de genoemde groepen en dus onder het toepassingsgebied van dit moratorium vallen, worden gedurende de looptijd van het moratorium niet verplicht terug te keren naar Ethiopië. Ook wordt aan hen opvang en verstrekkingen geboden².

Reikwijdte toepassing

De volgende categorieën zijn uitgezonderd van het besluit- en vertrekmoratorium:

- 'pseudo's (dwz. vreemdelingen die stellen dat ze behoren tot één van de in paragraaf 1 genoemde groepen maar dit niet aannemelijk hebben gemaakt);
- Dublinclaimanten;
- Vreemdelingen wiens aanvraag niet-ontvankelijk kan worden verklaard op grond van artikel 30a eerste lid onder a, b, c of e Vw (internationale bescherming in een andere EU- lidstaat, erkend als vluchteling in een derde land, veilig derde land, reeds een verblijfsvergunning op grond van artikel 29 eerste lid Vw);
- Vreemdelingen wiens aanvraag buiten behandeling kan worden gesteld op grond van artikel 30c eerste lid (nalaten te antwoorden op verzoeken om informatie, toerekenbaar niet verschenen bij een gehoor, verdwenen zonder toestemming). Indien reeds is geconcludeerd dat betrokkene behoort tot de in paragraaf 1 genoemde groepen is het vertrekmoratorium wel van toepassing;
- Vreemdelingen waarop artikel 1F van het Vluchtelingenverdrag van toepassing is;
- Asielaanvragen die afgewezen worden op grond van openbare orde en nationale veiligheid (zie verderop);
- Voor zaken die over de maximale beslistermijn van 21 maanden raken geldt het besluitmoratorium niet, maar het vertrekmoratorium wel.

Het besluitmoratorium staat er niet aan in de weg om zaken in te willigen mocht duidelijk zijn dat iemand in aanmerking komt voor asielbescherming op grond van individuele feiten en omstandigheden los van de criteria van het moratorium.

Zaken waarin de wettelijke beslistermijn van 21 maanden al is verstreken of gaat verstrijken bij verlenging van de beslistermijn met een jaar op grond van het moratorium

In zaken waarin de beslistermijn van 21 maanden reeds is overschreden of zal worden overschreden, zal in weerwil van het moratorium moeten worden beslist. Dit zal in beginsel inwilligend zijn. Het is vanwege de onduidelijke en onzekere situatie immers niet mogelijk om te motiveren dat bij terugkeer geen sprake zal zijn van vervolging (bij etnisch Tigreeërs) danwel ernstige schade (bij personen van een andere etniciteit afkomstig uit de regio Tigray). Deze zaken worden dus respectievelijk ingewilligd op grond van artikel 29, eerste lid aanhef en onder a (etnisch Tigreeërs) of onder b (enkel afkomstig uit Tigray) Vw. In de beschikking

² Aan hen worden de verstrekkingen geboden voorzien bij of krachtens de Wet Centraal Orgaan opvang asielzoekers of een ander wettelijk voorschrift dat soortgelijke verstrekkingen regelt.

dient in die gevallen wel te worden opgenomen dat er, als het aanvullend ambtsbericht gereed is, zal worden bezien wat de gevolgen hiervan zijn voor het landgebonden beleid en of herbeoordeling van de betreffende inwilliging in de rede ligt. Hiervoor wordt een bouwsteen gepubliceerd.

Voor zaken die over de 21 maanden termijn gaan en waarbij sprake is van contra-indicaties (1F, openbare orde, nationale veiligheid ed) wordt verwezen naar de passage hieromtrent verderop in dit informatiebericht.

Bepalen toepassing moratorium

In zaken van (gestelde) Ethiopiërs die voorafgaand aan hun vertrek hun normale woon- of verblijfplaats hadden in de regio Tigray en van (gestelde) etnisch Tigreeërs afkomstig uit overige gebieden in Ethiopië dient eerst onderzocht te worden of het besluit- en vertrekmoratorium inderdaad op de vreemdeling van toepassing is. Hiertoe dient te worden bezien of betrokkene behoort tot de in paragraaf 1 genoemde groepen en dient onderzoek te worden gedaan naar de toepasselijkheid van bovengenoemde uitzonderingscategorieën.

In het aanmeldgehoor dient betrokkene dan ook te worden bevraagd op zijn etniciteit en herkomst. Vervolgens wordt door de regietafel besloten of het besluit- en vertrekmoratorium van toepassing is. Indien dit het geval is zal de zaak niet de AA instromen.

Indien het nader gehoor (in de AA) al heeft plaatsgevonden maar er nog geen beslissing is uitgebracht dient op basis van de beschikbare informatie te worden bezien of betrokkene behoort tot de in paragraaf 1 genoemde groepen en of er een uitzonderingssituatie van toepassing is.

Om te bepalen of een vreemdeling afkomstig is uit de regio Tigray³ kan op de gebruikelijke wijze herkomstonderzoek worden gedaan. Zie Werkinstructie 2019/4 Herkomstonderzoek in asielzaken voor meer informatie over de werkwijze bij herkomstonderzoek en de beoordeling hiervan.

Ten aanzien van het beoordelen van de geloofwaardigheid van iemands gestelde Tigrese etniciteit zal TOELT op korte termijn met handvatten komen die hierbij kunnen helpen.

In het geval de vreemdeling al eerder een procedure bij de IND heeft doorlopen kan de informatie die daarbij is verstrekt worden gebruikt bij de beoordeling van de toepasbaarheid van het moratorium.

Indien het besluit- en vertrekmoratorium van toepassing is dient, in zaken waarin de beslistermijn van maximaal 21 maanden nog niet is verlopen, de verlenging van de beslistermijn te worden geregistreerd. Daarnaast wordt de vreemdeling per brief geïnformeerd dat het besluit- en vertrekmoratorium op hem/haar van toepassing is. Voor de te volgen stappen en systeemhandelingen wordt verwezen naar de Procesbeschrijving Asiel en de Systeembeschrijving Indigo voor A&B en RVN.

Beroepsprocedures

Beschikkingen in lopende (hoger) beroepsprocedures die onder het moratorium vallen kunnen worden ingetrokken⁴, tenzij het gaat om vreemdelingen die van de moratoria zijn uitgezonderd (bijvoorbeeld vanwege openbare orde aspecten).

Uitgeprocedeerd/geen asielaanvraag lopen

Naar verwachting zullen zich vreemdelingen gaan melden die geen asielaanvraag meer hebben lopen/ geen procedures meer open hebben staan en die ook geen nieuwe aanvraag willen indienen, maar die wel een beroep willen doen op het vertrekmoratorium. Ook in deze gevallen dient onderzocht te worden of het

³ Dat willen zeggen dat hij hier voorafgaand aan zijn vertrek zijn normale woon- of verblijfplaats had.

⁴ Dit zal worden gedaan door JZ.

moratorium inderdaad op de vreemdeling van toepassing is⁵. Indien het vertrekmoratorium van toepassing is wordt uitstel van vertrek verleend. Voor de te volgen stappen en systeemhandelingen wordt eveneens verwezen naar de Procesbeschrijving Asiel en de Systeembeschrijving Indigo voor A&B en RVN.

Zaken die afgewezen worden op grond van 1F openbare orde en nationale veiligheid

Zoals hierboven reeds aangegeven vallen zaken van vreemdelingen op wie artikel 1F Vluchtelingenverdrag van toepassing is, of bij wie sprake is van ernstige antecedenten – die conform artikel 3.105c en/of artikel 3.105e Vb in de weg staan aan verlening van een verblijfsvergunning – niet onder het besluit- en vertrekmoratorium. Er dient dus op de aanvragen te worden beslist en de beslistermijn kan dus niet op grond van het besluitmoratorium worden verlengd.

Indien het mogelijk is om deze zaken aan te houden tot het moratorium verloopt (bijvoorbeeld als de beslistermijn op grond van artikel 42, vierde lid, Vw op individuele gronden kan worden verlengd) verdient dit de voorkeur, nu er dan een aanvullend ambtsbericht ligt als basis voor de besluitvorming. In zaken waarin een beslissing niet langer kan worden aangehouden geldt dat de asielaanvraag weliswaar worden afgewezen, maar dat er een uitzettingsbelemmering zal moeten worden aangenomen (nu de uitzettingsbelemmering immers niet kan worden uitgesloten). Deze zaken dienen geregistreerd te worden, zodat na afloop van het moratorium kan worden bezien of de uitzettingsbelemmering nog steeds aan de orde is.

3. Afstemming

Dit bericht is afgestemd met DMB, JZ en A&B.

⁵ Over wie dit gaat doen vindt momenteel nog afstemming plaats.